

اول شرط مجاهده با نفس

نقل قولی از شرح حدیث امام خمینی (ره)، حدیث اول، در تفکر

بدان که اول شرط مجاهده با نفس و حرکت به جانب حق تعالی «تفکر» است. بعضی از علمای اخلاق آن را در بدایات در مرتبه پنجم قرار داده‌اند و آن نیز در مقام خود صحیح است. تفکر در این مقام عبارت است از آن که انسان در هر شب و روزی مقداری - ولو کم هم باشد - فکر کند در اینکه آیا مولای او که او را در این دنیا آورده و تمام اسباب آسایش و راحتی را از برای او فراهم کرده و بدن سالم و قوای صحیحه، که هر یک دارای منافی است که عقل هر کس را حیران می‌کند، به او عنایت کرده و این همه بسط بساط نعمت و رحمت کرده و از طرفی هم این همه انبیا فرستاده و کتاب‌ها نازل کرده و راهنمایی‌ها نموده و دعوت‌ها کرده، وظیفه ما با این مولای مالک الملوک چیست؟

آیا تمام این بساط فقط برای همین حیات حیوانی و اداره کردن شهوت است که با تمام حیوانات شریک هستیم، یا مقصود دیگری در کار است؟ آیا انبیا کرام و اولیای معظم و حکمای بزرگ و علمای هر ملت که مردم را دعوت به قانون عقل و شرع می‌کردند و آن‌ها را از شهوات حیوانی و از این دنیای فانی پرهیز می‌دادند با آن‌ها دشمنی داشتند و دارند، یا راه صلاح ما بیچاره‌های فرو رفته در شهوات را مثل ما نمی‌دانستند؟

اگر انسان عاقل لحظه‌ای فکر کند، می‌فهمد که مقصود از این بساط چیز دیگر است و منظور از این خلقت، عالم بالا و بزرگتری است و این حیات حیوانی مقصود بالذات نیست و انسان عاقل باید در فکر خودش باشد و به حال بیچارگی خودش رحم کند و با خودش خطاب کند: ای نفس شقی که سال‌های دراز در پی شهوات عمر خود را صرف کردی و چیزی جز حسرت نصیبت نشد، خوب است قدری به حال خود رحم کنی؛ از مالک الملوک حیا کنی؛ و قدری در راه مقصود اصلی قدم زنی که آن موجب حیات همیشگی و سعادت دائمی است و سعادت همیشگی را مفروش به شهوات چند روزه فانی که آن هم به دست نمی‌آید حتی با زحمتهای طاقت فرسا.

قدری فکر کن در حال اهل دنیا از سابقین تا این زمان که می‌بینی. ملاحظه کن زحمتهای آن‌ها و رنج‌های آن‌ها در مقابل راحتی آن‌ها، چقدر زیادتر و بالاتر است در صورتی که برای هر کس هم راحتی و خوشی پیدا نمی‌شود. آن انسانی که در صورت انسان و از جنود شیطان است و از طرف او مبعوث است، تو را دعوت به شهوات می‌کند و می‌گوید: «زندگی مادی را باید تأمین کرد». قدری در حال خود او تأمل کن و قدری او را استنطاق کن، ببین آیا خودش از وضعیت راضی است؟ یا آنکه خودش مبتلاست و می‌خواهد بیچاره دیگری را هم مبتلا کند؟

و در هر حال از خدای خود با عجز و زاری تمنا کن که تو را آشنا کند به وظایف خودت که باید منظور شود مابین تو و او. و امید است این تفکر که به قصد مجاهده با شیطان و نفس اماره است، راه دیگری برای تو بنماید و موفق شوی به منزل دیگر از مجاهده.

